

ločenih za posebne namene, 23 tendarskih ladij in 2 Donavska monitora.

* *Dolg na kmetiji z 1 goldinarjem!* — *To se je tako-le godilo:* pred nekaterimi dnevi je bila pri c. k. okrožni sodnji v Reichenbergu na Českem eksekutivna dražba nekega posestva, ki je bilo sodnijsko cenjeno na 51.525 gold. Na tem posestvu bil je dolg z 10.000 vknjižen. Pri tretji eksekutivni dražbi pa je bil ta dolg z 1 gold. poplačan. Res, lepi časi!

Politične stvari.

Ozir na razprave o državnem proračunu v Dunajski zbornici poslancev.

Celih 14 dni trajal je proračunski boj; hude bombe so iz lastnega tabora letale na ministerstvo in prečudni konec vsega ravsa in kavsa bil je ta, da je bil proračun državnih dohodkov in stroškov za leto 1877. sprejet ravno tako, kakor da bi izviral od ministerstva milega vsej zbornici.

Priprost bralec našega lista, ki pa, ker mož veliko davka plačuje, se zanima za politiko domačo in vnanjo, nam je kratko pa dobro kritiziral kričanje ustavoverske stranke rekoč: „koliko prazne slame so zmlatili ti gospodje na Dunaji, in koliko bôba zmetali v steno!“

In v tem smislu sodijo proračunsko debato tudi vsi neodvisni in pošteni časniki.

Poglejmo, kaj „Reform“ piše o tej debati.

Vtisek, ki ga je razprava v zbornici poslancev naredila po svetu, nikakor ni prijeten. Domá v Avstriji je pač mnogo taci, ki se veselijo, da je ministerstvo o tej razpravi krvavi pot potilo od lastnih prijateljev, al oni dostavljajo: kaj nam koristijo taki junaki poslanci, ki sami ne znajo nič boljšega stvariti! Zunaj Avstrije pa si sovražniki njeni zadovoljni roké manejo in pravijo: gledite, kako Avstrijanci sami grob kopljejo Avstriji! — Gospodajoča stranka pa, ki je svoje ministre hotela le uničiti, a ne usmrtiti, pa je preslepa, da bi videla, koliko škode je z „mlačvo prazne slame“ učinila državi sami.

Dovolitev proračuna ni še zaupnica vladi; če ga ministerstvu nasprotna stranka dovoli, more to le za znamenje veljati, da ima do države Avstrije še zaupanje. In v tem smislu se more soditi pritrjenje državopravne stranke. Treba je tû ločiti zmagovalce dvojne vrste: so zmagovalci taki, ki si domišljujejo, da so zmagali, pa so le premagani bili, — in drugi so zmagovalci taki, ki še ne obhajajo zmage in so na videz zmagani, v resnici pa so zmagali. Na parlamentarnem bojišči vidijo se tudi mrtvi, in med temi je mnogo taci, ki mislijo, da so prav živi.

Vitez Schönerer, mož ustavaške stranke, je rekel: „Vsak državni zbor ima vladu tako, kakoršno zasluži.“ Mi pa — piše „Reform“ — drznemo si postaviti: „vsaka vlada ima tak državni zbor, kakoršnega zasluži, če je vlada vzeta iz večinske stranke.“

„Politik“ v mnogih člankih isto tako obsoja ustavoverno stranko, ki je svetu parlament pokazala, da mu ga ni para nikjer.

Čitajmo še, kaj Zagrebški „Obzor“ piše o glasoviti 14dnevni proračunski razpravi tako-le:

Dunajska zbornica poslancev končala je debato o proračunu ter se razšla za božične praznike. Morebiti bode podučno, ako se malo ozremo na to debato.

Pri debati vladala je nespornost, da ne rečemo razdor, med zbora večino in vladu. Vzroki tega razdora izvirajo še od enega časa, ko je sedanje

Dunajsko ministerstvo prevzelo vladino krmilo. Matadori ustavoverne stranke, bivši ministri, ljudje, ki Bog vedi kaj mislijo da znajo, obžalovali so nesposobnost vladine glave — kneza Auersperga in sovražijo birokrata Lasserja še od Schmerlingovega časa. Sprejeli so to ministrstvo samo zato, ker je spodrinilo grofa Hohenwarta in ker je kazalo, se ne bode dregalo v ustavo.

Toraj do te vlade stranka ni imela ne spoštovanja, ne ljubezni, in ne prepričanja, da je popolnoma zlozna s stranko. Delovanje vlade ni zveksalo spoštovanja, ni pomnožilo ljubezni. Vlada, razen direktnih volitev v državni zbor ni mogla z ničem izpolniti želj te stranke. Na postavodajnem polji se ravno oni nameni niso izpolnili, katere je stranka najbolj bila želela. Na polju financijelnem in narodno-gospodarskem se je vse obrnilo na slabše. Z Galicijo, Tirolom in Dalmacijo vlada ni smela tako gospodariti, kakor je hotela stranka. Večkrat se je pripetilo, da so federalni zastopniki morali in mogli braniti vladu proti njegovi lastni stranki.

Tleči ogenj švignil je v plamen, ko je knez Auersperg branil grofa Andrassy-a proti turkofilom državnega zbora in ko se je izvedelo za malomarnost vlade za Ogerske zahteve o banki.

Vsa ta nezadovoljnost združila se je in nakupčila v debati proračunovi. Skene je že mislil, da je treba le samo suniti, pa se bode vlada zrušila. Tako so prejšnji privrženci vladini metali na-njo divji ogenj. Branila se je, kakor je vedela in znala, in nobeden njenih nekdanjih prijateljev ni jej prihitel na pomoč.

A kaj se je zgodilo, ko je na koncu razprave o proračunu prišla beseda na to, ima se li proračun tej vladi potrditi, — vladi, o kateri je vsa razprava dokazala, da nima privržencev?

Zbornica poslancev je privolila proračun!

Zakaj? Zato, ker so zastopniki mižali o sto in sto napakah in jim lastna slabota ukazuje: „ali držati to ministerstvo, ali pa dobiti drugo, katero nam bode čisto protivno.“

Kdor umeje pretehtovati okolnosti v Evropi, v katerih se v obče nahajajo vlade, bode povsod zapazil taka znamenja. Je li to slabost? Ali so v resnici vsi oni ljudje oslabei popolnem, ki so nekdanj mislili in govorili, da bi mogli na svojih glavah vzdržati rušeče se nebo?

Ali je morebiti rušeče se nebo vendar trši od ljudskih glav?

Vse ima svoj čas: junaštvo in pridno delo trudoljubivih kmetov. A napredek je gotov le tam, kodar se umeje porabiti vselej pravi čas.

Premišljevanje ob koncu leta.

Pri nekaterih narodih je bila in je še navada, najemati ljudi, da za mrličem plakajo in glasno oznanjujejo dobre lastnosti njegove, ki so tedaj plačani za to, da žalujejo.

Škoda, da pri nas ni taka navada, kajti pojemajoče leto 1876. bi pač potrebovalo takih žalovalcev, vsaj pri nas, ker jaz ne vem skoro za nikoga, ki bo žaloval za mrličem, in tako bo enoletni stari zginil iz sveta neobžalovan, neobjekovan, ne solze ne bo za njim. Nasprotno! Marsikdo si bo olajšal prsi z zdihljem: „hvala Bogu, da je to leto pri kráji.“

Med takimi, ki za starim letom ne bodo žalovali, se predrznem biti jaz v prvi vrsti. Z dobrim vzrokom. Letina je bila za nas slaba na žitnem in političnem polji. Na jugu so zemljo gnojili obilno s Turško in krščansko krvijo, skonca je kazalo, da bo žetev dobra, a črni oblaki Evropske diplomacije in Slovanom so-